

Sikkerhets- seminar 2025

Sikkerhetsstyring og funn på tilsyn

Høring om overtredelsesgebyr

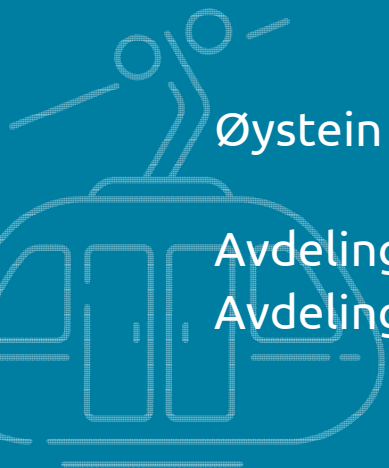
Andre temaer SJT er opptatt av

Sikkerhets- styring og funn på tilsyn

Øystein Ravik

Avdelingsdirektør
Avdeling for tilsyn

Hva så vi i fjor?

- Flere stygge ulykker med barn i stolheis
– dette må ikke glemmes!
- Manglende kontroll på kompetanse og opplæring av de ansatte: Ikke la noen utføre oppgaver de ikke er kompetente til
- Utfordringer med å gjøre gode risikovurderinger
– vi håper bransjeforeningen kan hjelpe

Sikkerhetsstyring

- Eierskap til eget sikkerhetsstyringssystem
- Tilpasset egen virksomhet
- Basert på gode risikovurderinger, som reflekterer anlegget og driften
- Effektiv drift og god sikkerhet er to sider av samme sak

Hva forventer vi i år

- Bedre respons på våre pålegg, både om å sende inn/svare og å svare ut vedtak etter tilsyn
- Vi har i mye større grad enn før tatt i bruk våre virkemidler som tvangsmulkt og stans, og kommer til å bruke mer overtredelsesgebyr
- Alle krav i forskriften må følges

Sikkerhetskultur

- Vi forventer at sikkerheten kommer først, at dere jobber aktivt med å skape og forbedre sikkerhetskulturen i virksomheten og at dere bruker sikkerhetsstyringssystemet for å stadig forbedre rutiner og drift.
- Vi forventer at dere innhenter eller skaffer dere ny kunnskap på områder som er utfordrende

Høring om overtredelses- gebyr

Eivind Vigeland Grøn

Seniorrådgiver
Avdeling for regelverk,
internasjonalt arbeid og
kommunikasjon

Høringen – forskrift til taubaneloven § 19

- Nærmere regulering er nødvendig, bla. «øvre ramme».
- OTG er en **sanksjon** («pengestraff»/«bot») til virksomheter ved brudd på plikter etter taubaneloven, taubaneforskriften eller enkeltvedtak – typisk våre pålegg.
- Formålet med OTG er å sikre **etterlevelse** av regelverket fremover.
 - «individualprevensjon».
 - «allmennprevensjon».
- Målet er **bedre sikkerhet, færre avvik og mer forutsigbarhet** – ikke sanksjoner.

*veiledning,
pålegg, stans,
tilbakekall,
tvangsmulkt*

Vilkår for å kunne vedta OTG

- Virksomheten har en konkret **rettslig plikt** til å gjøre eller unnlate noe, for eksempel plikten til å ha driftsleder etter taubaneforskriften § 3-2.
- Virksomheten må faktisk ha **handlet** i strid med denne plikten, for eksempel ikke (lenger) har en driftsleder.
- Denne faktiske handlingen må ha vært **uaktsom** eller **forsettlig**
 - Forsett: Man må ha forstått hva man gjør, for eksempel at man vet at man ikke har en driftsleder.
 - Uaktsomhet: Man burde visst hva man gjorde, for eksempel at man trodde at man hadde en driftsleder.
 - Hva er rettsuvitenhet? Man vet ikke hvilke plikter man har, for eksempel at man ikke var kjent med plikten i § 3-2 om å ha en driftsleder. Dette kan man ikke regne med å bli hørt med.

Når ilegges OTG og hvordan beregnes gebyret?

Sentrale, men vanskelige spørsmål

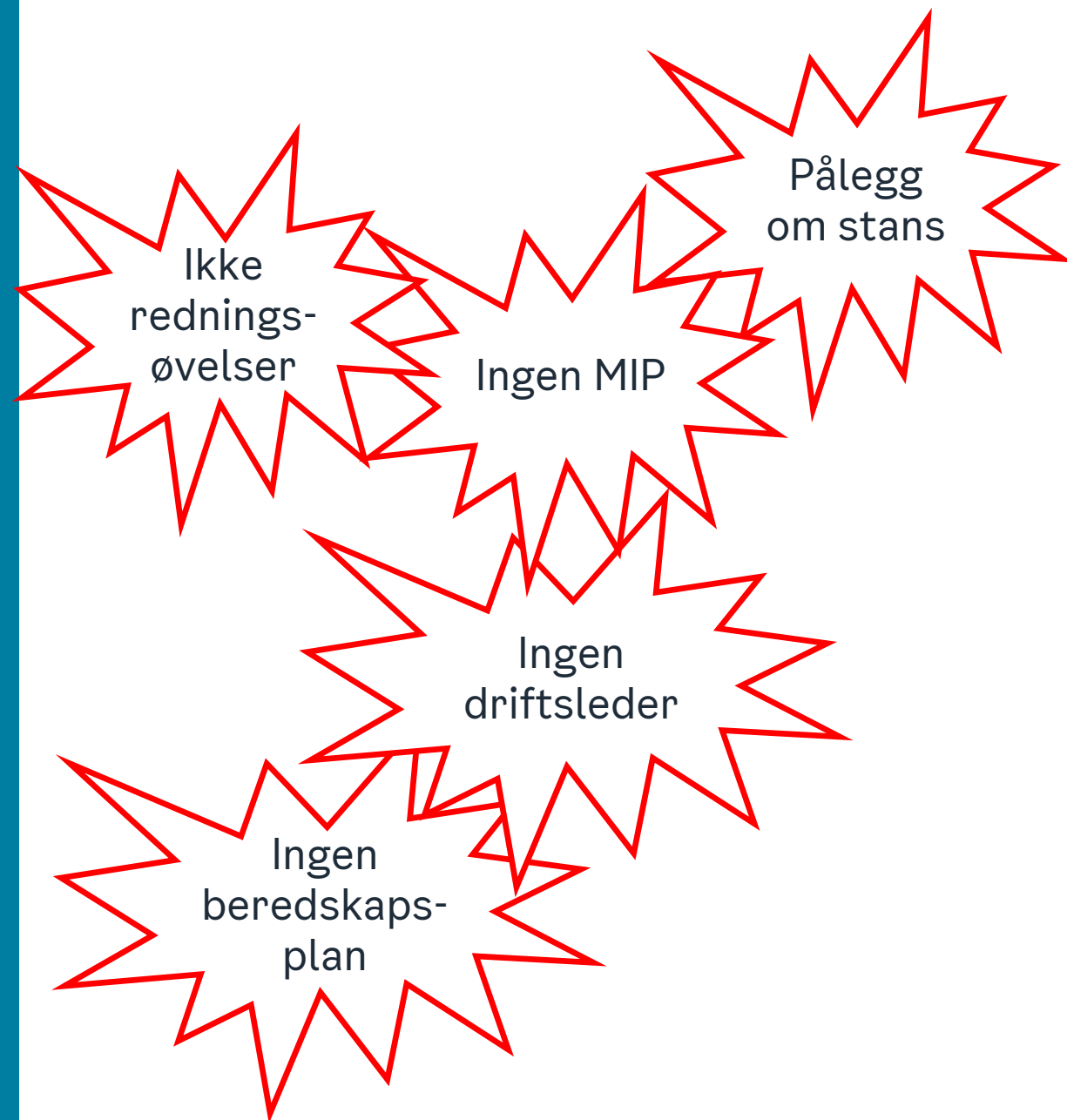
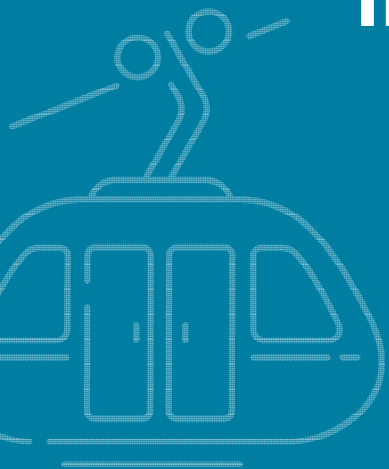
Kompliserte vurderinger

Vi skal lage retningslinjer og god veiledning til aktørene

Momenter for både illeggelse og utmåling

- overtredelsens grovhet og omfang
- om overtrederen kunne ha forebygget overtredelsen ved retningslinjer, instruksjon, opplæring, kontroll eller andre tiltak
- om overtredelsen er gjentatt
- om overtrederen har eller kunne ha oppnådd noen fordel ved overtredelsen
- overtrederens økonomiske evne
- om noen som handler på vegne av foretaket, har utvist skyld
- sanksjonens preventive virkning
- om overtredelsen er begått for å fremme foretakets interesser
- andre reaksjoner som følge av lovbruddet

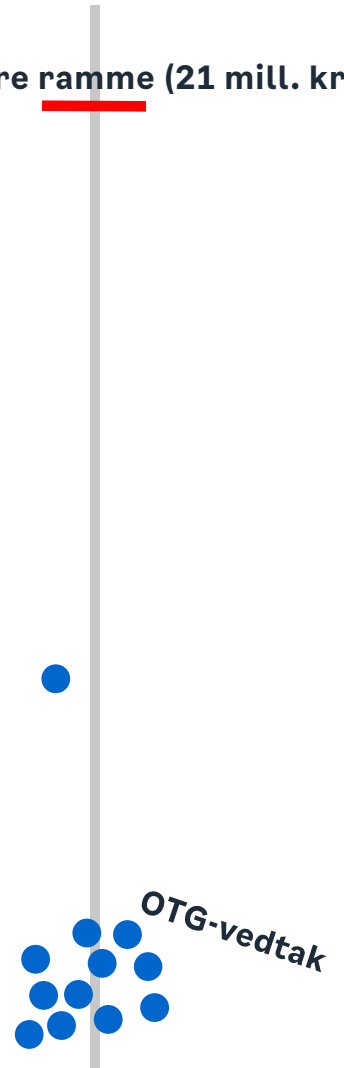
**Brudd på
følgende plikter
kan være aktuelle
å sanksjonere
med OTG...**

«Øvre ramme» for OTG

- Hva den øvre rammen *er*:
 - Et «tak» for hvor stort et overtredelsesgebyr kan være i de mest alvorlige sakene for de største aktørene
 - Krav i forvaltningsloven § 44
 - Ivaretar rettssikkerhet og forutberegnelighet: ingen kan få gebyr som overstiger dette taket
- Hva den øvre rammen *ikke er*:
 - norm for hva gebyret vanligvis blir
 - utgangspunkt for beregning i den enkelte saken
 - signal om at SJT ønsker å ilegge høye gebyrer
- Gebyret i den enkelte saken må utmåles konkret

Øvre ramme (21 mill. kr)

Gi innspill til
høringen. Fristen er
1. november.

Ta kontakt dersom
dere lurer på noe.

Spørsmål?

Stort og smått fra SJT

Ingunn Diex Rognes

Seniorrådgiver
Avdeling for tilsyn

Sikkerhets- styring

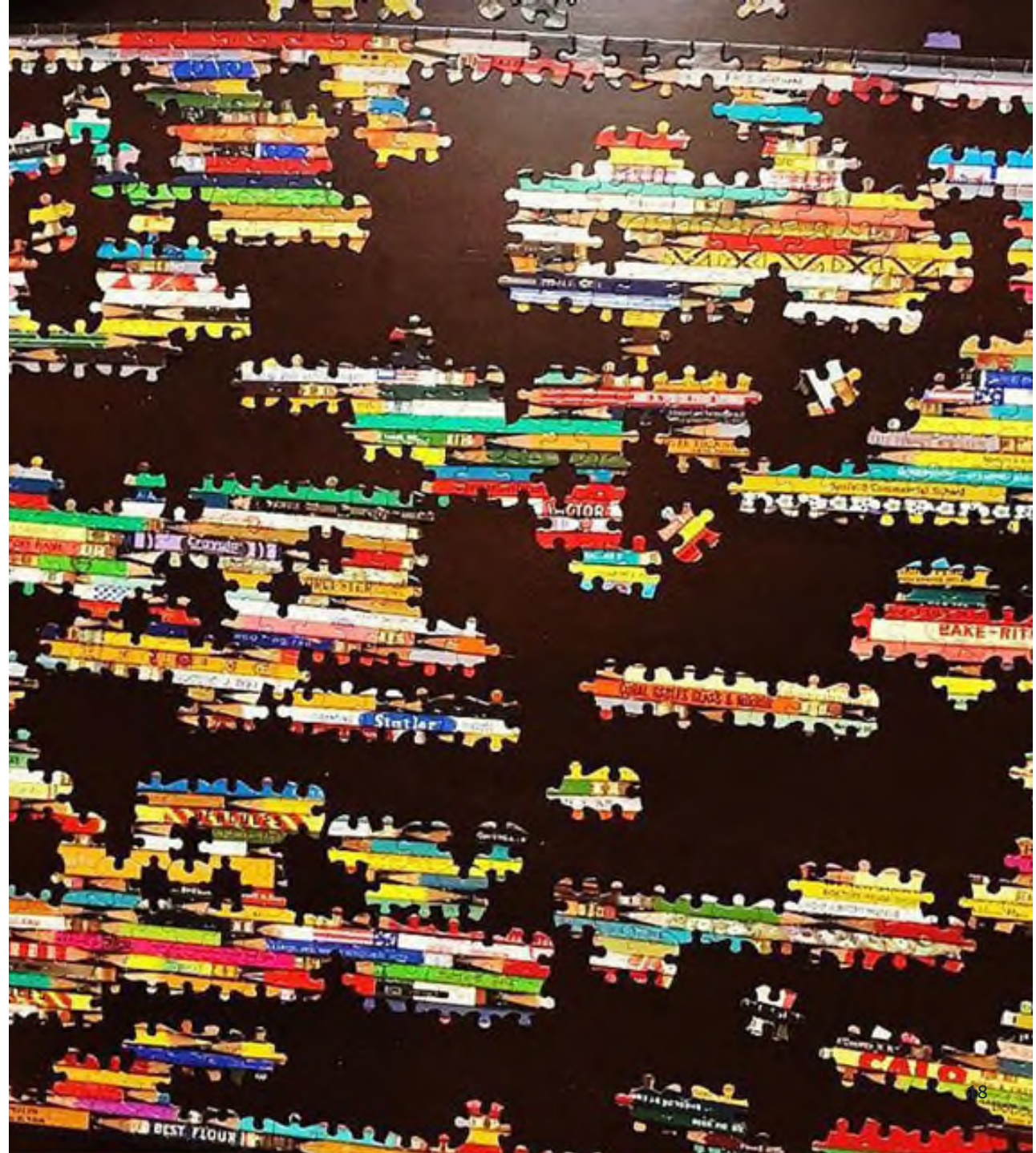

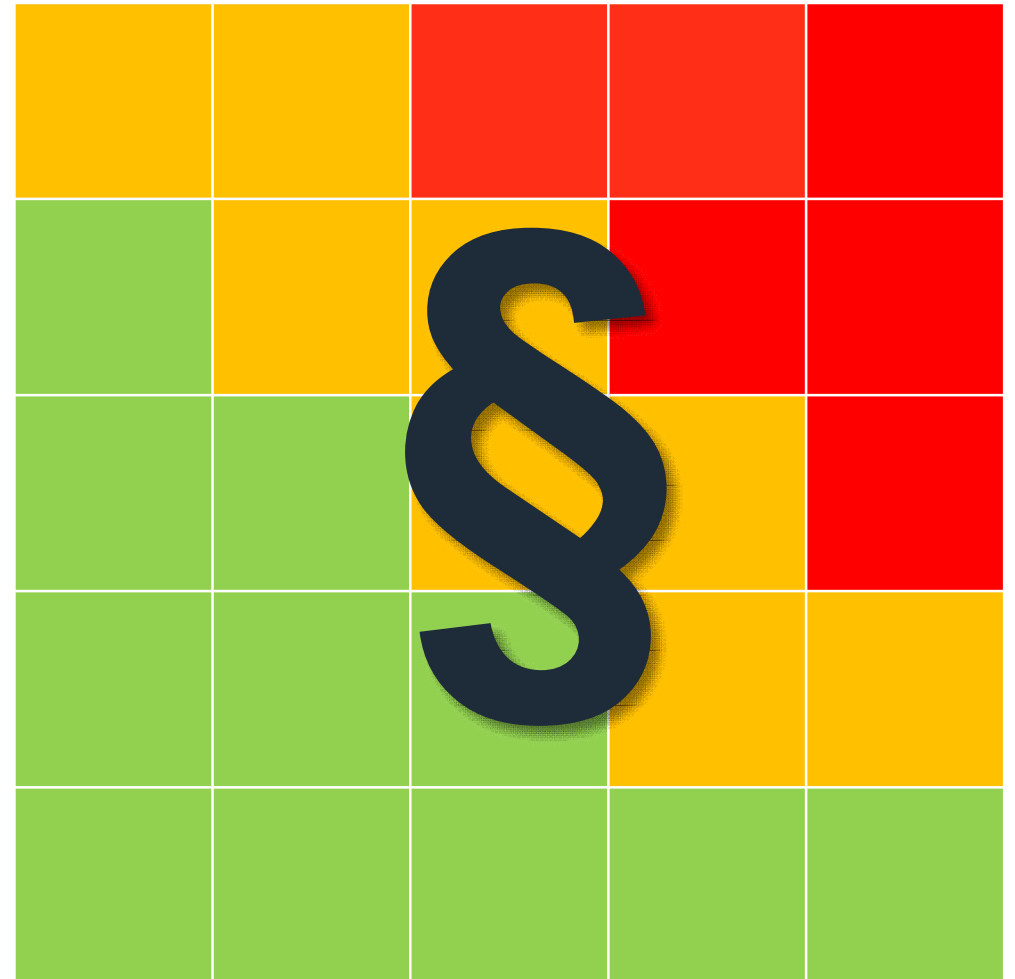

Feil og mangler i risikovurderingene

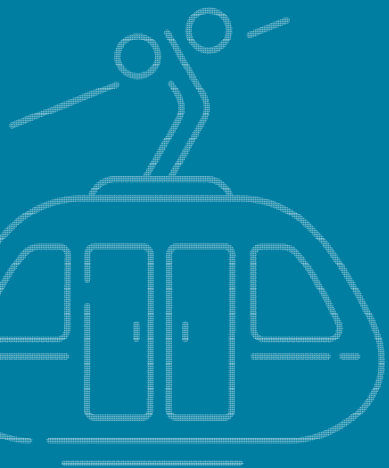
- Mangler relevante farer
- Har ikke jevnlig gått igjennom og oppdatert
- Har ikke dokumentert

Jevnlig
gjennomgang av
risikovurderingen
er et krav

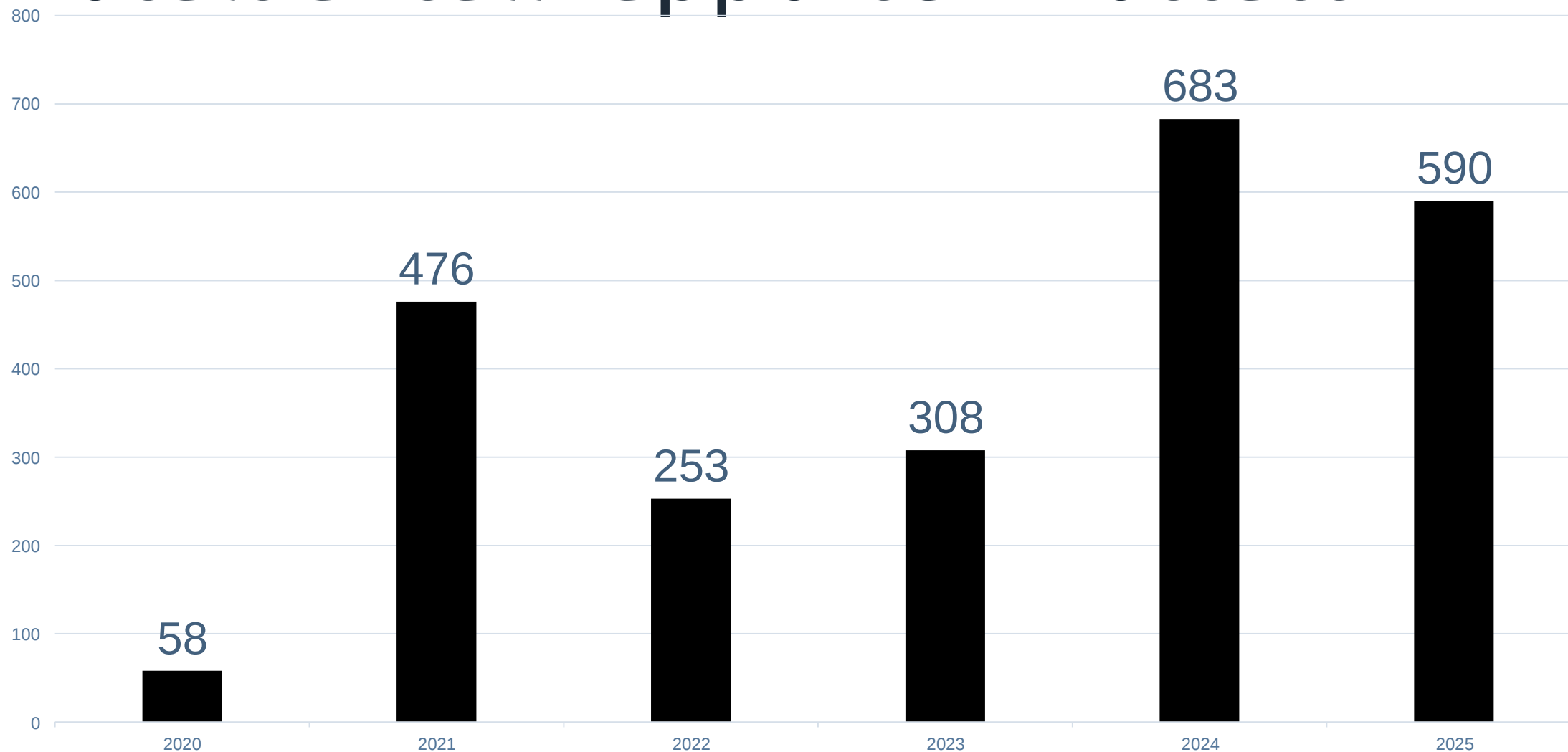
Rapportering av uønskede hendelser

Hva er kravet?

- Ha rutine for hvordan rapporteringen skal skje
- Faktisk rapportere inn det som er rapporteringspliktig
- Hvis hendelsen har betydning for sikkerheten så skal den rapporteres!
- Husk at rapportering er en plikt – det er ikke valgfritt!

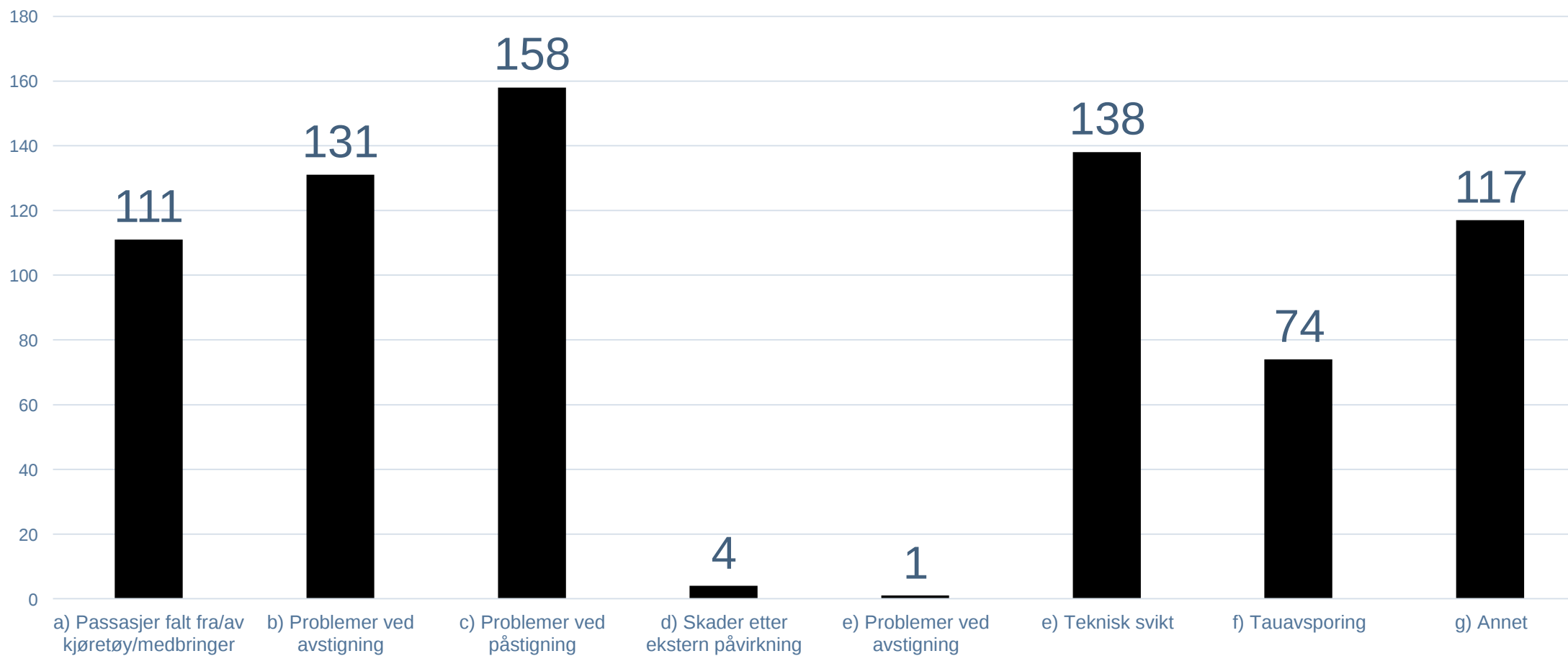
Totalt antall rapporter mottatt

Hva ser vi av rapportene?

- Svært få virksomheter rapporterer hendelser
- Halvparten av virksomhetene som har rapportert, har bare rapportert én hendelse
- Gjør statistikken dårlig
- Rapportering er alltid tema på tilsyn
- Svært mange får pålegg knyttet til rapportering

Hendelsestyper sist sesong

Beredskap

Hva krever forskriften?

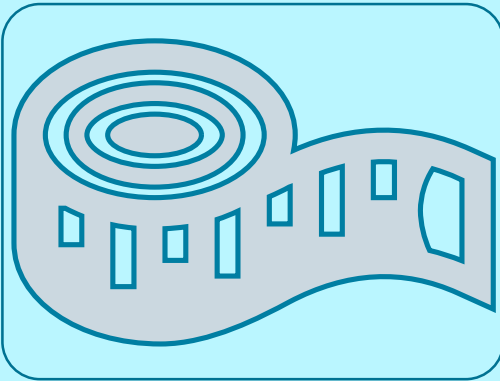
Oversikt over kompetansekrav, opplæringsplaner og gjennomført opplæring knyttet til førstehjelp

En beredskapsplan som minst inneholder en varslingsliste og oversikt over førstehjelpsutstyr og hvor det er plassert

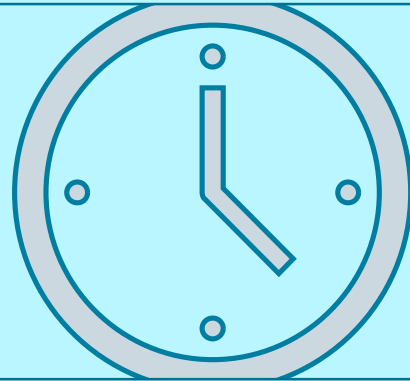
Nødvendig førstehjelpsutstyr

Nok ansatte på jobb til å ivareta brukernes sikkerhet, også under ulykker

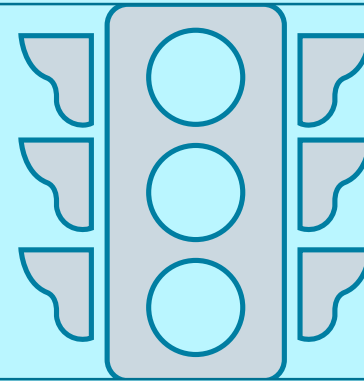
Kommunikasjonsutstyr så de ansatte kan kommunisere effektivt

Dimensjonert
for dere ut fra
deres
forutsetninger

Vurderes
jevnlig slik at
den alltid tar
høyde for
forutset-
ningene slik de
er akkurat nå

MÅ være
kjent blant
alle ansatte

Redningsberedskap

- Taubaner med svevende transport skal ha en redningsberedskap
- Dere skal ha en plan for gjennomføring av redning, en plan for å øve på redning og en plan for å evaluere redningsøvelsene
- Det skal gjennomføres en fullskala øvelse ved begynnelsen av sesongen hvert år

Barn i stolheis

Læring og regler

- Bare flaks at det gikk bra i fjor
 - Mye viktig læring i rapportene fra Havarikommisjonen
- Vær bevisst på barn som kjører stolheis alene
 - Lag gjerne regler for hvor mange barn hver voksen kan ha med seg, hvordan de plasserer seg i stolen, regler for skiskole osv.

- Gode råd for barn i stolheis vil ofte være relevant også for mindre erfarne skiløpere i stolheis
- Gjestegruppen varierer stort mellom anleggene
 - Også innad i anlegget iløpet av sesongen
- Vi har publisert en liste med råd for sikker på- og avstigning som inspirasjon til å oppdatere egne rutiner

Tilsyn med bærende konstruksjoner som master og fundamenter

- Fra 1. juli 2025: plikt til å ha planer for kontroll og vedlikehold for bærende konstruksjoner
- Fra 1. oktober 2026: plikt til å ha gjennomført spesielle inspeksjoner på bærende konstruksjoner

Spesielle inspeksjoner

- Noen skal i gang med runde to – husk at NDT bare gir deg fem år før neste kontroll
- Dere må ha tydelige planer for å ha oversikt over intervallene på de ulike delene, særlig der dere gjør kontroller over tid
- Planene må dekke de neste 15 årene for å få med alt

Egenmelding

- Spørsmål om sikkerhetsstyringen i virksomheten
- Mest om rutiner og dokumentasjon
- Noe om teknisk tilstand på taubanen
- Litt om redningsberedskap, for dere som har svevende transport

- Frist for å svare på skjemaet er 5. november **2025**
- Forventet tidsbruk cirka 15 minutter
- Vår oppfølging av manglende svar
- Allerede mange som har svart!

Nettsidene og nyhetsbrev

Taubane

Regelverk, høringer og standarder finner dere ved å klikke på lenken «Regelverk» på toppen av siden og gå videre til «Regelverk for taubaner».

Sikker drift

Forebygging, rapportering av uønskede hendelser, tilsyn og nyheter.

Søk om driftstillatelse
Slik søker dere om å få en driftstillatelse for en taubane.

Sikker drift
Forebygging, rapportering av uønskede hendelser, tilsyn og nyheter.

Taubaneanlegg med tillatelse
Taubaneanlegg i Norge med tillatelse fra Statens jernbanetilsyn.

Slik forebygger dere at noe går galt
Identifiser farene, styr risikoen, få utført teknisk kontroll, behandle avvik og bruk spekkklister.

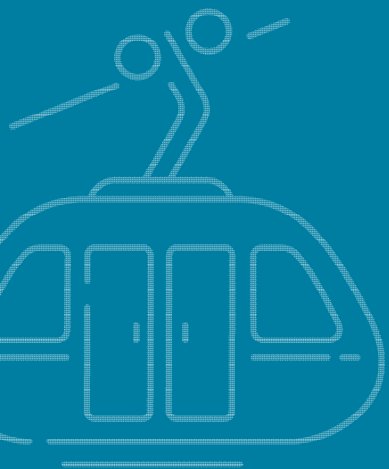
Rapporter uønskede hendelser i taubaner
Du skal melde fra til oss når det skjer uønskede hendelser i virksomheten du jobber i.

Tilsyn med taubaner
Her er blant annet tilsynsrapportene om hva vi har funnet under tilsyn.

Motta nyhetsbrev for taubane
Meld deg på nyhetsbrevet og få informasjon om regelverk, tilsyn og tillatelser for taubaner.

Nyhetsarkiv taubane
Nyheter om regelverk, tilsyn og tillatelser for taubaner.

Spørsmål som
er sendt inn

Digitale plattformer

- Hva er kravene fra tilsynet rundt digitale plattformer som fungerer som sikkerhetsstyringssystem? Forklar litt rundt dette.
- **Svar:** Ingen krav til å bruke digitale plattformer for sikkerhetsstyringssystemet. Kun krav om at det skal være dokumentert og tilpasset virksomhetens drift.

Tredjepartsrollen

- Vi vil gjerne vite mer om hvilke forventninger bransjen og SJT har til tredjepartsrollen.
 - **Svar:** Vi kan bare svare for SJT. Tredjepart må, som alle andre, være kompetent til den jobben de skal gjøre. Det er virksomhetens ansvar å sikre dette. For MIP er det krav om akkreditering.

Takk for oss!

